

УДК 343.13

DOI: <https://doi.org/10.32631/v.2022.2.22>

Тетяна Григорівна Фоміна,

доктор юридичних наук, доцент,
Харківський національний університет внутрішніх справ,
кафедра кримінального процесу та
організації досудового слідства (доцент);

<https://orcid.org/0000-0002-9513-1673>,

e-mail: tatianafofmina7777@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ЗБЕРЕЖЕННЯ МАТЕРІАЛІВ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕНЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

З урахуванням останніх законодавчих змін до КПК України висвітлено теоретико-прикладні питання особливостей збереження матеріалів кримінального провадження в умовах воєнного стану. Проаналізовано судову практику щодо відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. Наведено перелік матеріалів досудового розслідування, які повинні зберігатись у дізнавача, слідчого чи прокурора в електронній формі. Виокремлено способи збереження матеріалів кримінального провадження в електронній формі в умовах воєнного стану, зокрема виготовлення в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису службової особи, створення з використанням Інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування, оцифрування, тобто переведення матеріалів кримінального провадження в електронний формат.

Ключові слова: КПК України, кримінальне провадження в умовах воєнного стану, відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження, збереження матеріалів кримінального провадження, кваліфікований електронний підпис, Інформаційно-телекомунікаційна система досудового розслідування.

Оригінальна стаття

Постановка проблеми

Початок збройної агресії Росії проти України та введення воєнного стану на всій території держави не могло не відбитися на процесі здійснення правосуддя. Внаслідок повномасштабного російського військового вторгнення в деяких регіонах України було зупинено роботу судової системи та органів досудового розслідування. За даними Державної судової адміністрації України, станом на 2 травня 2022 р. правосуддя не здійснювали 136 апеляційних та місцевих судів. Пошкодженим або повністю зруйнованим був 51 суд,

що становило 7 % від загальної кількості приміщень судів¹. Деякі приміщення органів досудового розслідування внаслідок воєнних дій також було пошкоджено або знищено. Однак навіть в умовах воєнного стану суди продовжували здійснювати правосуддя, а органи досудового розслідування виконувати покладені на них обов'язки.

Унаслідок воєнних дій і спричинених ними пожеж деякі матеріали кримінальних проваджень було знищено. Деякі органи досудового розслідування знаходяться на тимчасово окупованій території, в межах якої збройні формування Російської Федерації та окупаційна адміністрація встановили та здійснюють фактичний контроль.

Задля забезпечення можливості відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження в умовах воєнного стану Законом України від 14 квітня 2022 р. № 2201-IX² доповнено КПК України ст. 615-1, а також встановлено новий обов'язок дізнавача, слідчого чи прокурора, що полягає в необхідності збереження в електронній формі матеріалів досудового розслідування (ч. 14 ст. 615). Тому доволі важливим і нагальним є питання встановлення порядку збереження матеріалів кримінального провадження в електронній формі в умовах воєнного стану.

Стан дослідження проблеми

Проблематика здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану досліджувалася в роботах Г. К. Тетерятник [1], О. В. Лазукової [2], а після 24 лютого 2022 р. І. В. Глобюк [3], В. А. Завтура [4], Т. О. Лоскутова [5], В. В. Михайленко [6], В. В. Рогальської [7] та ін. Однак установлення особливостей збереження матеріалів кримінального провадження в умовах воєнного стану не було предметом окремого наукового дослідження.

Мета і завдання дослідження

Метою цієї статті є висвітлення теоретико-прикладних питань особливостей збереження матеріалів кримінального провадження в умовах воєнного стану. *Мета* зумовлює постановку таких *завдань*: по-перше, проаналізувати слідчу і судову практику щодо порядку

¹ ДСА України про здійснення правосуддя в умовах війни станом на 2 травня 2022 року // Судова влада України : офіц. сайт. 02.05.2022. URL: <https://dsa.court.gov.ua/dsa/pres-centr/news/1271621/> (дата звернення: 20.06.2022).

² Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану : Закон України від 14.04.2022 № 2201-IX // Голос України : сайт. URL: <http://www.golos.com.ua/documents/z-2201-ix.pdf> (дата звернення: 20.06.2022).

збереження матеріалів кримінального провадження в умовах воєнного стану та подальшого їх відновлення в разі втрати; по-друге, з'ясувати перелік матеріалів досудового розслідування, які повинні зберігатися у дізнавача, слідчого чи прокурора в електронній формі; по-третє, визначити засоби збереження матеріалів кримінального провадження в електронній формі в умовах воєнного стану.

Наукова новизна дослідження

На підставі аналізу кримінального процесуального законодавства, нормативно-правових актів визначено процесуальні «інструменти» збереження матеріалів кримінального провадження в електронній формі в умовах воєнного стану.

Виклад основного матеріалу

У ст. 615-1 КПК України закріплено порядок відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження в умовах воєнного стану. Таку можливість практичні працівники мали не з початку воєнних дій, а з 1 травня 2022 р., коли набув чинності Закон України від 14 квітня 2022 р. № 2201-ІХ¹, яким доповнено КПК України статтею 615-1. Слід звернути увагу, що законодавець передбачив можливість відновлення в умовах воєнного стану лише матеріалів досудового розслідування, оминувши можливість відновити матеріали, які перебувають на підготовчому провадженні та судовому розгляді. Водночас порядок відновлення втрачених матеріалів у тому кримінальному провадженні, яке завершилося ухваленням вироку суду, встановлено розділом VII КПК України.

Рішення про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження на стадії досудового розслідування приймається слідчим суддею за клопотанням прокурора або слідчого чи дізнавача, погодженого з прокурором, або сторони захисту чи потерпілого. У судовій практиці вже є позитивні приклади такого відновлення. Зокрема, ухвалою слідчого судді Києво-Святошинського районного суду Київської області від 15 червня 2022 р. прийнято рішення про задоволення клопотання прокурора Бучанської окружної прокуратури Київської області про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження від 9 січня 2022 р. № 0001 за підозрою ОСОБА_1 за ч. 1 ст. 121 КК України, оскільки внаслідок військової агресії Російської Федерації у березні 2022 р. під час потрапляння боєприпасів та їх уламків відділення поліції № 2 Бучанського ВП ГУНП в Київській області було знищено вогнем, зокрема знищено матеріали зазначеного кримінального провадження, які зберігалися у

¹ Там само.

приміщенні вказаного відділення поліції, що підтверджується актом про пожежу від 20 травня 2022 р.¹

В іншій ситуації рішення про відновлення матеріалів кримінального провадження було прийнято внаслідок того, що «органу досудового розслідування відомо, що останнім місцем, в якому зберігались матеріали кримінального провадження № 0002, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 18 грудня 2021 р. за підозрою ОСОБА_1 у скоєнні кримінального правопорушення (злочину), передбаченого ч. 2 ст. 121 КК України, разом із більшістю речових доказів було приміщення Бердянського РВП ГУНП в Запорізькій області. Територія та приміщення зазначеного відділу поліції наразі є тимчасово окупованою збройними формуваннями Російської Федерації та доступ до вказаних матеріалів кримінального провадження через наявність об'єктивних причин відсутній, тобто немає фізичної можливості отримувати з таких матеріалів інформацію, що відображає хід та результати досудового розслідування»².

Аналіз рішень, що внесені до Єдиного державного реєстру судових рішень, свідчить, що відновлення матеріалів кримінального провадження ще не є розповсюдженою практикою, відповідних рішень слідчого судді доволі мало. Це обумовлено кількома чинниками, зокрема: тим, що законодавчі зміни, які закріпили окреслену можливість, набули чинності нещодавно; тим, що необхідно мати копії матеріалів кримінального провадження задля їх відновлення (а з об'єктивних причин це не завжди можливо); тим, що пошкоджених або втрачених матеріалів кримінальних проваджень багато, а час на їх відновлення є значним.

Водночас відновлення матеріалів кримінального провадження в подальшому залежатиме від наявності витягу з ЄРДР (або постанови про початок досудового розслідування), матеріалів фотозйомки, звукозапису, відеозапису та інших носіїв інформації. Саме тому законодавець у ч. 14 ст. 615 КПК України встановив новий обов'язок дізнавача, слідчого чи прокурора, що полягає в необхідності збереження в електронній формі матеріалів кримінального провадження, досудове розслідування в яких здійснюється в умовах воєнного стану, з

¹ Ухвала Києво-Святошинського районного суду Київської обл. від 15.06.2022 : справа № 369/4700/22, провадження № 1-кс/369/785/2 // Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104770805> (дата звернення: 20.06.2022).

² Ухвала Орджонікідзевського районного суду міста Запоріжжя від 06.06.2022 : справа № 335/2174/22 // Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104801703> (дата звернення: 20.06.2022).

метою забезпечення збереження задля подальшого відновлення у випадку їх втрати, знищення, пошкодження.

У такий спосіб законодавець встановив вимогу щодо необхідності збереження копій усіх матеріалів кримінального провадження. З огляду на зміст ст. 317 КПК України слід визнати, що матеріали кримінального провадження формуються з матеріалів досудового розслідування та матеріалів судового провадження. Нормативне формулювання, що використовується у ч. 14 ст. 615 КПК України, вказує на те, що в електронній формі повинні зберігатися матеріали досудового розслідування.

Поняття матеріалів досудового розслідування, на відміну від поняття матеріалів кримінального провадження, законодавчо не визначено. Разом із тим тлумачення ст. 317 КПК України дає підстави стверджувати, що матеріали кримінальних проваджень, досудове розслідування в яких здійснюється в умовах воєнного стану та які повинні зберігатися у дізнавача, слідчого чи прокурора, формуються з: а) документів; б) процесуальних рішень слідчого, дізнавача, прокурора; в) матеріалів, що мають значення для кримінального провадження; г) матеріалів, що долучаються до обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення від кримінальної відповідальності. Основною складовою матеріалів кримінального провадження є документи, поняття і види яких закріплені у ст. 99 КПК України. Рішення слідчого, дізнавача, прокурора відповідно до ч. 3 ст. 110 КПК України приймається у формі постанови, яка виноситься у випадках, передбачених КПК України, а також коли слідчий, дізнавач, прокурор визнає це за необхідне. У контексті визначення обсягу матеріалів, що мають значення для кримінального провадження, слід виходити з обставин кожної конкретної справи. КПК України не визначає зміст таких матеріалів, проте аналіз його законодавчих положень дозволяє зробити висновок, що ними є: ухвали слідчого судді; висновки експертів; матеріали, що характеризують особу підозрюваного; матеріали, надані стороною захисту або іншими учасниками кримінального провадження тощо. Перелік матеріалів, що долучаються до обвинувального акта, визначено у ч. 4 ст. 291 КПК України.

Законодавець не встановив винятків і пріоритетів у переліку матеріалів кримінальних проваджень, які повинні бути збережені. Проте в умовах воєнного стану під час повного або частково обмеження функціонування діяльності суду, органів досудового розслідування, прокуратури повинні бути збережені матеріали кримінального провадження, в яких висвітлено процесуальні рішення (зокрема, про початок досудового розслідування, повідомлення про

підозру, застосування заходів забезпечення кримінального провадження) та процесуальні дії (зокрема, протоколи слідчих (розшукових) дій, в яких зафіксовано факти й обставини, що мають значення для кримінального провадження).

У положеннях ч. 14 ст. 615 КПК України встановлено, що копії матеріалів кримінального провадження повинні бути збережені в електронній формі. Слід звернути увагу, що спосіб збереження копій матеріалів кримінального провадження законодавець не передбачив, тим самим надавши можливість слідчому, дізнавачу чи прокурору діяти на власний розсуд, обираючи будь-який правомірний варіант дій. Системний аналіз кримінального процесуального законодавства, нормативно-правових актів дозволяє зробити висновок, що збереження матеріалів кримінального провадження в електронній формі можливо в деяких випадках.

1. *Виготовлення в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису службової особи*

Серед матеріалів кримінального провадження, які можуть бути виготовлені в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису, законодавець виокремив постанову слідчого, прокурора (ч. 6 ст. 110 КПК України). Слід звернути увагу, що законодавець оминув дізнавача як суб'єкта виготовлення постанови в електронній формі. Водночас, керуючись положеннями ч. 1 ст. 40-1 КПК України, які наділяють дізнавача повноваженнями слідчого, вважаємо, що дізнавач має можливість виготовляти постанову в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису. Важливим є той факт, що перелік підстав для виготовлення постанови саме в електронній, а не паперовій формі нормативно не визначено. Законом встановлено право слідчого, прокурора виготовляти постанову в електронній формі «в разі необхідності». Отже, в певній ситуації слідчий, дізнавач, прокурор самостійно може вирішувати питання щодо необхідності винесення постанови в електронній формі. Зважаючи на велику кількість злочинів, учинених в умовах воєнного стану, та враховуючи необхідність їх швидкого розслідування, зміни, внесені Законом України від 15 березня 2022 р. № 2137-IX¹ до ч. 6 ст. 110 КПК України щодо можливості виготовлення постанови в електронній формі, є цілком виправданими та вчасними.

¹ Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та Закону України «Про електронні комунікації» щодо підвищення ефективності досудового розслідування «за гарячими слідами» та протидії кібератакам : Закон України від 15.03.2022 № 2137-IX // БД «Законодавство України» / ВР

Із використанням кваліфікованого електронного підпису згідно з ч. 4 ст. 106-1 КПК України можуть бути підписані, погоджені документи в інформаційно-телекомунікаційній системі досудового розслідування. За допомогою електронного цифрового підпису відповідно до ч. 6 ст. 371 КПК України також можуть бути оформлені судові рішення в електронній формі, зокрема ухвали слідчого судді. Крім цього, положеннями п. 20-6 Розділу XI «Перехідні положення» КПК України встановлено обов'язок слідчого, дізнавача, прокурора подавати до суду матеріали в паперовій та електронній формах із використанням кваліфікованого електронного підпису в разі відсутності інтеграції системи, яка функціонує в суді відповідно до ст. 35 КПК України, з інформаційно-телекомунікаційною системою досудового розслідування.

З урахуванням аналізу ст. 6 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг»¹ слід визнати, що електронний підпис може використовуватися для ідентифікації автора електронного документа, зокрема слідчого, прокурора, судді. Накладанням електронного підпису завершується створення електронного документа, зокрема постанови слідчого, прокурора або судового рішення.

Для виготовлення матеріалів досудового розслідування в електронній формі або їх затвердження з використанням кваліфікованого електронного підпису доцільним є звернення до Інформаційно-довідкового департаменту Державної податкової служби України².

Постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання забезпечення безперебійного функціонування системи надання електронних довірчих послуг» від 17 березня 2022 р. № 300³ передбачено можливість автоматичного формування нових сертифікатів раніше засвідчених відкритих ключів для користувачів електронних довірчих послуг віддалено, без особистої присутності таких користувачів. Установлено, що на період дії воєнного стану на території України та

України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2137-20> (дата звернення: 20.06.2022).

¹ Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 № 851-IV // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15> (дата звернення: 20.06.2022).

² Інформаційно-довідковий департамент Державної податкової служби України. URL: <https://acskidd.gov.ua/> (дата звернення: 20.06.2022).

³ Деякі питання забезпечення безперебійного функціонування системи надання електронних довірчих послуг : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2022 № 300 // Урядовий портал : офіц. сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-zabezpechennya-bezperebijnogo-funkcionuvannya-sistemi-nadannya-elektronnih-dovirchih-poslug-300> (дата звернення: 20.06.2022).

протягом місяця з дня його припинення чи скасування формування нових сертифікатів раніше засвідчених відкритих ключів для користувачів електронних довірчих послуг може здійснюватися кваліфікованими надавачами електронних довірчих послуг автоматично, без особистої присутності таких користувачів.

2. Створення з використанням інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування

Матеріали досудового розслідування в електронній формі відповідно до ст. 106-1 КПК України можуть міститися в інформаційно-телекомунікаційній системі досудового розслідування. Однак з усіх органів досудового розслідування, перелік яких визначено у ст. 38 КПК України, використання інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування наразі є можливим лише в Національному антикорупційному бюро України. Загальні засади функціонування цієї системи у кримінальних провадженнях, досудове розслідування в яких здійснюється детективами Національного антикорупційного бюро України, визначені в Положенні про інформаційно-телекомунікаційну систему досудового розслідування «іКейс», затвердженому Наказом Національного антикорупційного бюро України, Офісу Генерального прокурора, Ради суддів України, Вищого антикорупційного суду від 15 грудня 2021 р. № 175/390/57/72¹.

3. Оцифрування, тобто переведення матеріалів кримінального провадження в електронний формат

Отримання копій здійснюється шляхом сканування або фотографування матеріалів кримінального провадження з наступною їх обробкою та збереженням результатів на електронному носії (жорсткі диски, флеш-пам'ять, CD, DVD, хмарні сховища тощо). Дізнавач, слідчий чи прокурор повинен забезпечити збереження також тих матеріалів досудового розслідування, що існують в електронному вигляді, зокрема матеріалів фотозйомки, звукозапису, відеозапису тощо, які містяться на електронних носіях інформації. Збереженню також підлягає інформація про речові докази. Процесуальні документи щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій можуть бути оцифровані лише після їх розсекречування в порядку, визначеному законодавством. Оцифровані матеріали кримінального провадження повинні відповідати оригіналу та мати достатню якість для подальшої роботи з ними.

¹ Положення про інформаційно-телекомунікаційну систему досудового розслідування «іКейс»: затв. Наказом Нац. антикорупційного бюро України, Офісу Ген. прокурора, Ради суддів України, Вищого антикорупційного суду від 15.12.2021 № 175/390/57/723 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0390886-21> (дата звернення: 20.06.2022).

Збереження матеріалів кримінального провадження в електронній формі шляхом оцифрування наразі є більш доступним способом з огляду на неможливість повноцінно використовувати в усіх органах досудового розслідування інформаційно-телекомунікаційну систему «iКейс», а також з огляду на обмеження щодо обсягу процесуальних документів, які можуть бути виготовлені в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису.

Із метою недопущення розголошення відомостей досудового розслідування та дотримання вимог ст. 222 КПК України слідчий, дізнавач чи прокурор повинні забезпечити збереження копій матеріалів кримінального провадження, досудове розслідування в яких здійснюється в умовах воєнного стану, в такий спосіб, щоб виключити можливість доступу сторонніх осіб до електронного носія, на якому зберігаються відповідні матеріали. Із цією метою корисним є звернення до Національного стандарту України «Інформаційні технології. Методи захисту. Наставови для ідентифікації, збирання, здобуття та збереження цифрових доказів», який стосується не лише цифрових доказів у відкритих джерелах, а й цифрових даних на конкретних пристроях¹.

Слід зауважити, що ч. 14 ст. 615 КПК України не регламентує питання щодо строків, протягом яких слідчий, дізнавач чи прокурор повинен зберігати копії матеріалів кримінального провадження в електронній формі. Вважаємо, що строк зберігання матеріалів кримінального провадження на електронних носіях має відповідати строкам зберігання аналогічних документів у паперовій формі [3].

Висновки

Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження в умовах воєнного стану сприяє забезпеченню принципу невідворотності покарання осіб, які вчинили кримінальні правопорушення. Аналіз рішень, унесених до Єдиного державного реєстру судових рішень, свідчить, що відновлення матеріалів кримінального провадження ще не є розповсюдженою практикою, що обумовлено кількома чинниками. Відновлення матеріалів кримінального провадження в подальшому залежатиме, зокрема, від наявності у слідчого, дізнавача, прокурора копій матеріалів кримінальних проваджень, з огляду на що законодавчі зміни до ст. 615 КПК України щодо необхідності збереження матеріалів кримінальних проваджень в електронній формі є цілком вчасними та доцільними.

¹ ДСТУ ISO/IEC 27037:2017 «Інформаційні технології. Методи захисту. Наставови для ідентифікації, збирання, здобуття та збереження цифрових доказів // БУДСТАНДАРТ : сайт. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=74978 (дата звернення: 20.06.2022).

Системний аналіз кримінального процесуального законодавства, нормативно-правових актів дозволив зробити висновок, що збереження матеріалів кримінального провадження в електронній формі можливо в разі їх: 1) виготовлення в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису службової особи; 2) створення з використанням інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування; 3) оцифрування, тобто переведення матеріалів кримінального провадження в електронний формат. Збереження матеріалів кримінального провадження в електронній формі шляхом оцифрування наразі є більш доступним способом з огляду на неможливість повноцінно використовувати в усіх органах досудового розслідування інформаційно-телекомунікаційну систему «iКейс», а також з огляду на обмеження щодо обсягу процесуальних документів, які можуть бути виготовлені в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису.

Список бібліографічних посилань: 1. Тетерятник Г. К. Кримінальне провадження в умовах надзвичайних правових режимів: теоретико-методологічні та праксеологічні основи : монографія. Одеса : Гельветика, 2021. 499 с. 2. Лазукова О. В. Особливий режим досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції : монографія. Харків : Право, 2018. 278 с. 3. Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного стану: науково-практичний коментар Розділу IX-1 Кримінального процесуального кодексу України. Видання 2 / І. Гловюк, О. Дроздов, Г. Тетерятник та ін. Дніпро; Львів; Одеса; Харків, 2022. 80 с. 4. Гловюк І., Завтур В. Підвищення ефективності досудового розслідування: до питання пропорційності обмеження прав людини // Закон і бізнес : сайт. 06.04.2022. URL: https://zib.com.ua/ua/151120-pidvischennya_efektivnosti_dosudovogo_rozsliduvannya_do_pita.html?fbclid=IwAROKTsvsszHx7MdpUCR4t6dd2qi3nKrO7IueCCeyEsRSOM1ukW-_UzPSKc (дата звернення: 20.06.2022). 5. Лоскутов Т. О. Правове регулювання кримінального процесуального затримання в умовах воєнного стану. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2022. № 70. С. 417–423. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.70.67>. 6. Михайленко В. В. Еволюція судової практики у кримінальному провадженні в актуальних умовах воєнного стану. Частина 1 // *Юридична Газета Online* : сайт. 14.06.2022. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/evolyuciya-sudovoyi-praktiki-u-kriminalnomu-provadhenni-v-aktualnih-umovah-voennogo-stanu-chastina-1.html> (дата звернення: 20.06.2022). 7. Фоміна Т., Рогальська В. Запобіжні заходи в умовах воєнного стану: що змінилось // *Закон і бізнес : сайт*. 19.05.2022. URL: https://zib.com.ua/ua/151472-zapobizhni_zahodi_v_umovah-voennogo-stanu_scho_zminilos.html (дата звернення: 20.06.2022).

Надійшла до редакції 22.06.2022

Fomina T. H. Peculiarities of criminal proceedings materials preservation in conditions of martial law

Taking into account the latest legislative changes to the Criminal Procedure Code of Ukraine, the theoretical and practical issues of the preservation of criminal proceedings materials in the conditions of martial law are highlighted. The judicial practice regarding the restoration of lost materials of criminal proceedings has been analyzed. The study of the decisions entered into the Unified State Register of Court Decisions shows that the recovery of criminal proceedings materials is not yet a widespread practice, which is due to several factors. It is emphasized that the restoration of the materials of criminal proceedings in the future will depend on the availability of criminal proceedings material copies at the investigator's, inquirer's and prosecutor's disposal, given that the legislative changes to Art. 615 of the Criminal Procedure Code of Ukraine are quite timely and appropriate.

The list of pre-trial investigation materials that must be kept by the inquirer, investigator or prosecutor in electronic form is given. A systematic analysis of the criminal procedural legislation and legal acts made it possible to conclude that the preservation of the materials of the criminal proceedings in electronic form is possible in the case of: 1) production in electronic form using a qualified electronic signature of an official; 2) creation of a pre-trial investigation using an information and telecommunications system; 3) digitization, i.e. transformation of criminal proceedings materials into electronic format. Saving the materials of criminal proceedings in electronic form by means of digitization is currently a more accessible method, given the impossibility of fully using the «eCase» information and telecommunication system at all pre-trial investigation bodies, as well as given the limitations on the volume of procedural documents that can be produced in electronic form using a qualified electronic signature.

Key words: Criminal Procedure Code of Ukraine, criminal proceedings under martial law, recovery of lost criminal proceedings materials, preservation of criminal proceedings materials, qualified electronic signature, Information and telecommunication system of pre-trial investigation.

